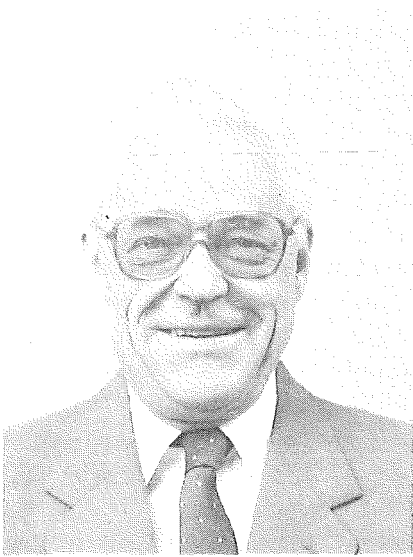

KARL-AXEL BJÖRKSTEDT

* 15.11.1920 † 30.1.1987

Vid 66 års ålder avled bergsingenjören Karl-Axel Björkstедt i sitt hem i Lindesberg. Han var född i Sikfors och son till ingenjören Edward Björkstедt och hans hustru Valborg, född Nordlander.

Efter studentexamen i Västerås fortsatte Björkstедt sina studier vid KTH, där han efter bergsingenjörsexamen under något år tjänstgjorde som assistent. 1949 tillträdde han en tjänst som biträdande gruvingenjör vid Grängesberg och blev sedan Grängesbergsbolaget och dess gruvor trogen under hela sin aktiva verksamhetsperiod.

Med Karl-Axel Björkstедt går en av de mest mångsidiga och skickliga gruvteknikerna ur tiden. Jag kom att tidigt samarbeta med honom. Då »Gränges» under det expansiva 50-talet satsade på att vidga sin malmbas – såväl inom landet som utomlands – byggdes en effektiv prospekteringsavdelning upp. Björkstедt blev den självklare ledaren för denna. Hans, för en gruvtekniker, ovanligt breda och gedigna kunskaper inom malmgeologi och malmletning, kombinerade med den säkra gruvkarlens sinne för realiteter, borgade för en sund utveckling av Gränges prospekteringsinsatser. På uppdrag av bolaget utförde han även undersöknings- och värderingsarbeten av malmer runt om i världen – England, Frankrike, Kamerun, Egypten, Brasilien och

Australien är några exempel. En del av dessa fyndigheter har senare med framgång exploaterats – tyvärr dock ej av Gränges.

Under sin tid som prospekteringschef utförde Björkstедt även vissa grundläggande forskningsarbeten inom geofysik och speciellt geokemi, där han framstod som en av vårt lands främsta och banbrytande experter.

Tyvärr övergick optimismen om de mellansvenska gruvornas framtid till en mer pessimistisk syn under 60-talets senare hälft. Vi blev mer och mer medvetna om, att de mellansvenska järnmalmsgruvorna i en framtid kunde komma att möta svårigheter. Ej minst Karl-Axel med sin breda internationella erfarenhet var medveten om detta. I detta läge var det viktigast att se till, att befintliga gruvor drevs med bästa möjliga teknik och med bästa möjliga ekonomiska resultat. Som gruvteknisk chef vid den moderna Stråssagruvan gjorde Björkstедt där storartade insatser. Att han under 70-talets senare hälft som högste chef för gruvan ändock fick se denna dö ut, var en oundviklig följd av den kris, som drabbade järn- och stålindustrin och gruvorna.

Genom sitt stora kunnande och lugna, förstående sätt blev Björkstедt en mycket omtyckt och populär chef. Att avvecklingen av Stråssagruvan kunde ske på ett smidigt och harmoniskt sätt var till stor del hans förtjänst. Efter sin pensionering i samband med Stråssagruvans nedläggning drev han egen konsultfirma och var bl. a. ledamot i LKAB:s prospekteringsfunktionens styrelse. Han blev även en efterfrågad föreläsare vid Tekniska Högskolan och vid Stockholms och Uppsala Universitet.

Vid sidan av sitt arbete var Björkstедt även aktivt intresserad av teknikhistoria. Tillsammans med mig och överingenjör Curt Westlund genomfördes en omfattande studie över utvecklingen vid de mellansvenska gruvorna under perioden 1930-80, en studie som nu resulterat i en IVA-publikation. I detta arbete var Karl-Axels entusiasm, positiva inställning och djupa kunskaper en ovärderlig tillgång för oss andra. Att de stora svårigheter, som sammanhängde med att få fram statistiskt material från de nedlagda gruvorna kunde övervinnas, var till stor del hans förtjänst. Det är symptomatiskt att Karl-Axel dog över sitt skrivbord, uppenbarligen studerande en gammal gruvkarta över Tyskafallsgruvan.

Karl-Axel Björksteds harmoniska utstrålning sammanhängde med säkerhet med ett ovanligt lyckligt äktenskap. Hans vänliga, begåvade hustru Britt, född Falkemo, och barnen Amie, Susanne och Jan med familjer var honom ständigt till stor glädje. Det är många inom gruvhanteringen som åtnjutit gästfriheten och charmen i deras hem. Vi, hans många vänner sörjer en god, livsbejakande

kamrat – en vän i ordets rätta bemärkelse. Vi gläder oss åt att hans minne kommer att bevaras.

Till Gillet kom han 1984 och hade vid sin bortgång dess IV länk.

Sancte Örjens Gilles Högtidsdag den 23 april 1987

Boris Serning